

fenomen

Inicjatywa stworzenia magazynu studentckiego na Akademii WIT zrodziła się z potrzeby aktywizacji społeczności studenckiej oraz chęci wypełnienia luki w stniejących działaniach twórczych. Pomysłodawcą projektu był Mikołaj Żuraw, student Grafiki, który w trakcie drugiego roku studiów zaproponował stworzenie przestrzeni umożliwiającej prezentację artystycznych dokonań studentów.

FORMA MAGAZYNU

Inspirację do stworzenia magazynu stanowiły konkursy i open calle plakatowe, do udziału w których regularnie zachęcała studentów dr Anna Kłos podczas zajęć. W trakcie analizy istniejących już inicjatyw o zbliżonym charakterze, zespół natrafił na „Nest Magazine” – magazyn akademicki o formule zbliżonej

do obecnego kształtu *Fenomenu* – oraz „Lynx Magazine”, międzynarodowe anglojęzyczne czasopismo poświęcone sztuce, założone w Polsce.

Na początku pomysł stworzenia magazynu konsultowany był przez Mikołaja Żurawia i Markiza Krasa z wykładowcami. Miało to na celu dopracowanie jego formuły oraz określenie ram funkcjonowania w strukturach uczelni. Z inicjatywy dr Agaty Jagiello-Tondery pojawiła się propozycja założenia koła naukowego na kierunku Grafika. Ideą przewodnią stało się skupienie różnorodnych aktywności studenckich pod wspólną nazwą. W rezultacie powstało Studenckie Koło Naukowe *Kwadrat*, w ramach którego realizowany jest projekt magazynu studentckiego *Fenomen*.

Prace koncepcyjne nad magazynem prowadzone były w otwartej grupie kilkunastu osób w nowo założonej inicjatywie studenckiej. W trakcie przygotowań do pierwszego numeru została powołana redakcja złożona z dziewięć-

fenomen

ciu członków Koła. Ze względu na wymagający charakter projektu, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i merytorycznym, dalsze działania kontynuowane były przez stały, zaangażowany zespół.

Rozważając opcje sposobu publikacji magazynu stwierdzono, że najlepszym rozwiązaniem jest wydawanie go w pierwszej kolejności online. Witryna magazynu powstała pod adresem **fenomen.wit.edu.pl**. Z czasem rozwijała się i ewoluowała, aby dostosować się do potrzeb projektu i czytelników. Jej stworzenie wymagała od redakcji szerokiego zakresu umiejętności. Autorski kod, statyczne grafiki oraz font zostały stworzone przez Markiza Krasa, a animacje witające odwiedzających przez członków redakcji i osób okazjonalnie z nią współpracujące: Jana Krzyżkowiaka, Pawła Matusika, Bartosza Kaczmarka oraz Mikołaja Ślażyńskiego.

Logo magazynu zostało zaprojektowane przez Bartosza Kaczmarka,

członka Studenckiego Koła Naukowego *Kwadrat*. Projekt został wybrany po wewnętrznych konsultacjach ze względu na swoją formę ciekawą formę – ambiagramu – znaku graficznego, który można odczytać jednakowo po obróceniu do góry nogami. Wybór ten miał charakter estetyczny i symboliczny, odwołując się do wyjątkowości zawartej w samym pojęciu „fenomen”. Z czasem cecha ta zyskała również praktyczne zastosowanie, gdy zdecydowano się na druk magazynu w formie obrotowej – z dwiema edycjami rozpoczynającymi się z przeciwnych krańców i spotykającymi się na środku publikacji.

Podział obowiązków związanych ze składem kolejnych wydań *Fenomenu* ustalany jest podczas spotkań online, z uwzględnieniem umiejętności, dostępności czasowej oraz preferencji członków redakcji. Zakres zadań poszczególnych osób może pozostać niezmienny lub ulec zmianie w zależności od potrzeb danego numeru. Proces or-

ganizacyjny oparty jest na elastycznym i indywidualnym podejściu, przy czym kluczowe pozostaje dotrzymanie wspólnie ustalonych terminów i dostarczenie materiałów do złożenia całości publikacji. W razie potrzeby redakcja podejmuje współpracę z innymi studentami, spoza stałego zespołu. Zdarza się tak, gdy pojawia się zapotrzebowanie na realizację bardziej samodzielnych zadań – przykładem może być wykonanie animacji na stronę internetową magazynu. W trakcie działalności *Fenomenu* wsparcie merytoryczne i organizacyjne zapewniali również wykładowcy:

- dr inż. Magdalena Mirkowicz
- dr Małgorzata Sobocińska-Kiss
- dr inż. Grzegorz Grodner
- dr Luiza Kwiatkowska
- oraz dr Michał Piekarski.

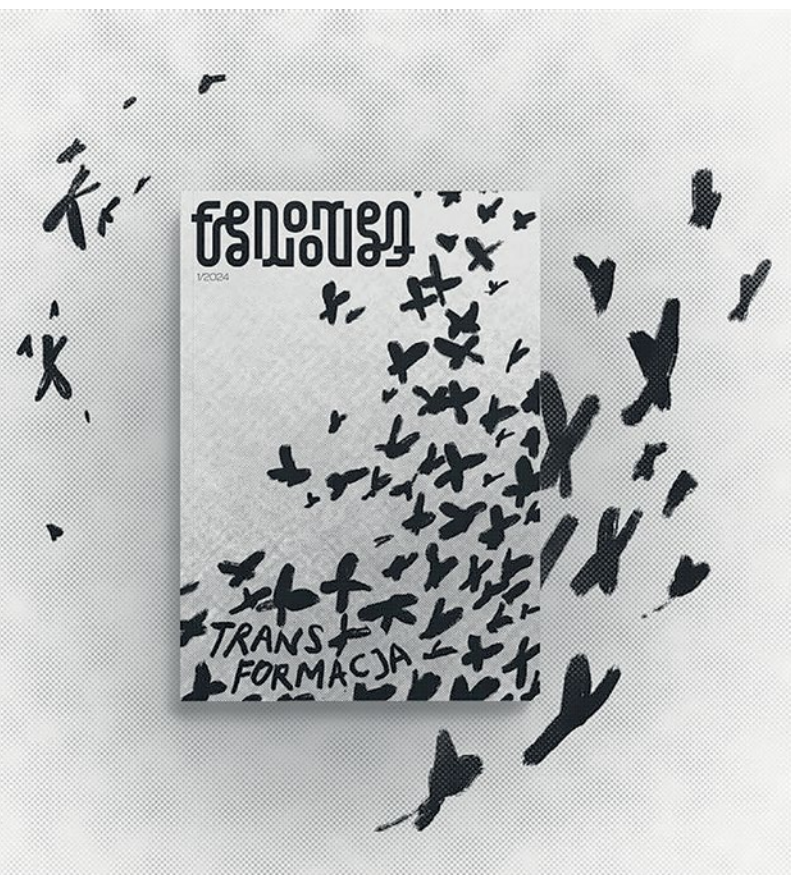
OPEN CALL

Inspiracją formuły magazynu było Międzynarodowe Biennale Plakatu w Warszawie, które oprócz kategorii ogólnej obejmowało również sekcję tematyczną, zmieniającą się w zależności od edycji. Wprowadzenie jednolitego motywu przewodniego dla całego numeru magazynu zostało uznane za interesujące rozwiązanie. Umożliwiało ono ukazanie różnorodnych interpretacji jednego tematu przez studentów.

Nabór prac do magazynu *Fenomen* prowadzony jest w formie open calla, skierowanego do studentów oraz absolwentów Akademii WIT. Przyjęto założenie, że publikacja koncentruje się przede wszystkim na twórczości studentów kierunku Grafika, jednak formuła naboru pozostaje otwarta także dla osób z innych kierunków uczelni, wykazujących zainteresowanie sztukami wizualnymi.

Włączenie absolwentów do grupy potencjalnych autorów stanowi świadomy element koncepcji magazynu – *Fenomen* ma pełnić funkcję symbolicznego łącznika między obecnymi a byłymi studentami. Dzięki temu umożliwia prezentację dorobku artystycznego również tym, którzy rozwijają swoje umiejętności poza strukturami akademickimi. Decyzji tej towarzyszyła również intencja utrzymania ciągłości i relacji z osobami, które wcześniej współtworzyły projekt, niezależnie od zakończenia przez nie formalnej edukacji.

Do magazynu *Fenomen* można zgłaszać prace wizualne – statyczne, filmowe oraz tekstowe – w liczbie maksymalnie dwóch na osobę. Napływające zgłoszenia obejmują szeroki zakres form graficznych, w tym plakaty, fotografie, malarstwo, rysunek – prace wykonane technikami tradycyjnymi jak i cyfrowymi. W kilku przypadkach przesłano również filmy; w publikacji przedstawiane są one w formie wybranych klatek filmowych, opatrzonych kodem QR prowadzącym do wersji online, gdzie można je obejrzeć w ruchu.

Nadesłane materiały przechodzą proces selekcji, prowadzony przez jury złożone z członków zarządu Studenckiego Koła Naukowego Kwadrat oraz wybranych wykładowców kierunku Grafika na Akademii WIT.

Kryteriami oceny są zgodność z tematem open callu oraz poziom artystyczny wykonania. Publikowanych jest średnio około 90% zgłoszonych prac.

Każdy open call opiera się na jednolitym motywie przewodnim, zaprojektowanym tak, aby pobudzać różnorodne skojarzenia i pozostawiać szerokie pole do interpretacji. Temat ten zostaje rozwinięty w dołączonym do naboru tekście, który stanowi wprowadzenie i kierunkowe objaśnienie hasła. Dotychczas ogłoszone motywy to: *Transformacja*, *Aberracja*, *Kosmos*, *Kooperacja* oraz *Interpretacja*.

Proces wyboru tematu rozpoczyna się od stworzenia rozbudowanej listy propozycji, które następnie omawiane są w gronie redakcyjnym. Spośród nich typowane są te, które uznaje się za najbardziej inspiрующие i pojemne znaczeniowo.

W toku kolejnych dyskusji następuje selekcja, aż do wyłonienia jednego hasła, co do którego zespół osiąga największą zgodność. Wybrany motyw poddawany jest konsultacji z dr Luizą Kwiatkowską, która opiniuje i zatwierdza temat w ramach bieżącej współpracy przy redagowaniu magazynu.

NUMERY MAGAZYNU

W ostatnich dniach przed zakończeniem naboru do pierwszej edycji magazynu *Fenomen* – zatytułowanej *Transformacja* – redakcja odczuwała niepewność i napięcie związane z brakiem wystarczającej liczby zgłoszeń. Poza kilkoma potwierdzonymi pracami od członków Koła Kwadrat, skrzynka mailowa magazynu pozostawała pusta. Dopiero na dwa dni przed ostatecznym terminem zaczęły napływać prace – w ilości, która przerosła wszelkie oczekiwania.

Temat *Transformacja* spotkał się z imponującym odzewem: opublikowa-

no 38 prac nadesłanych przez 35 autorów i autorek.

Pierwsza edycja magazynu została zaprojektowana w formacie A5 z okładką zaprojektowaną przez Zofię Gorbacz. Została złożona prostą i oszczędną typografią, dostosowaną do niewielkiego rozmiaru publikacji. Skład nawiązywał do stylistyki katalogów wydawanych przez Akademię WIT, jednak celowo od niej odbiegał – poprzez swobodniejsze podejście do skali i rozmieszczenia prac, co nadawało całości bardziej ekspresyjny charakter.

Publikacja otrzymała numer ISBN przyznany przez uczelnię, który nadawany jest również kolejnym edycjom magazynu. Dzięki wsparciu finansowemu Akademii WIT wydrukowano 150 egzemplarzy. Trafiły one do autorów prac, zespołu redakcyjnego, wspierających wykładowców, studentów oraz pracowników i władz uczelni. Część nakładu została zachowana do celów promocyjnych i archiwalnych.

Po pozytywnym odbiorze pierwszego numeru magazynu *Fenomen*, redakcja przystąpiła do realizacji kolejnych edycji. Następnymi tematami open calla były: *Aberracja*, zakończona publikacją 28 prac od 25 autorów, oraz *Kosmos*, do którego zakwalifikowano 29 prac od 26 twórców. Pierwsze trzy wydania opierały się na tej samej formule naboru oraz koncepcji redakcyjnej i ukazały się w stosunkowo krótkim czasie – wszystkie w trakcie pierwszego semestru letniego działalności magazynu.

Od drugiego numeru wprowadzono zmianę formatu publikacji – z A5 na A4 – co pozwoliło lepiej dopasować układ treści do charakteru magazynu i zbliżyć go do standardu profesjonalnych wydawnictw, jednocześnie zapewniając odpowiednią ekspozycję prac wizualnych. Decyzja ta wynikała z potrzeby zapewnienia czytelniejszego układu typograficznego i większej przestrzeni dla prezentowanych projektów.

Na prośbę dziekana Wydziału Grafiki i Informatyki, dr inż. Jarosława Sikorskiego, który odpowiada za przyznawanie środków na druk, podjęto decyzję o połączeniu wydań *Aberracji* i *Kosmosu* w jeden wydruk. Rozwiązanie to miało na celu optymalizację kosztów oraz uproszczenie dystrybucji – obie edycje i tak kierowane były do tego samego grona odbiorców. Zbieg okoliczności sprawił, że oba numery liczyły dokładnie tyle samo stron, co pozwoliło na techniczne połączenie bez konieczności ingerencji w skład. Plik do druku został przygotowany w taki sposób, że treść *Kosmosu* została umieszczona odwrotnie – do góry nogami – jako lustrzane odbicie względem *Aberracji*.

Sam druk w formacie A4 robił duże wrażenie wizualne. Okładkę *Aberracji* zaprojektował Mikołaj Żuraw – przedstawia ona szklaną postać rozszczepiającą światło, z którego wydobywa się drgający tytuł edycji. Z drugiej strony, projekt Pawła Matusika do *Kosmosu* ukazuje płynną, rozgwieżdżoną przestrzeń z fragmentem tarczy słonecznej.

Połączony nakład trafił do tego samego grona odbiorców, co pierwsza edycja – autorów, członków redakcji, wykładowców, władz uczelni oraz studentów Akademii WIT.

Po wakacyjnej przerwie cykl wydawniczy magazynu *Fenomen* został spowolniony do jednej edycji na semestr. Decyzja ta była podyktowana włączeniem do procesu redakcyjnego etapu korekty merytorycznej, realizowanej we współpracy z wykładowcami zaangażowanymi w magazyn *dsignn*, oraz rozszerzeniem formuły o nowe elementy eksperymentalne.

W open callu do edycji zatytułowanej *Kooperacja* redakcja po raz pierwszy zachęcała do zgłaszania prac zbiorowych, stworzonych przez duety lub większe zespoły. Poszerzono również grupę odbiorców naboru – oprócz studentów i absolwentów Akademii WIT, zaproszenie skierowano także do osób z uczelni partnerskich za granicą. W efekcie opublikowano 19 prac, w któ-

rych udział wzięło łącznie 39 autorów, w tym studenci ze Słowacji i Włoch. Wśród uczestników znaleźli się także absolwenci Akademii WIT oraz studenci warszawskiej ASP.

Kolejną nowością w strukturze magazynu był segment tekstowy, który miał na celu przybliżenie sylwetek wybranych autorów oraz ich doświadczeń związanych z twórczą współpracą. Na etapie selekcji prac wybrano osoby, z którymi przeprowadzono wywiady. Został przeprowadzony wywiad z Janem Konarskim, studentem Informatyki. Opowiedział on o swoim udziale w game jamach i wspólnych pracach kreatywnych jakie się z tym wiąże. Opublikowana została też łączona rozmowa z Natalią i Oliwią Dziadul – artystkami działającymi w wielu dziedzinach. Podzieliły się w nim refleksjami na temat wspólnej pracy artystycznej jako siostry bliźniaczki.

Ze względu na międzynarodowy charakter tej edycji, cała treść magazynu została przetłumaczona na język angielski, a skład zaprojektowano w sposób umożliwiający równoległe prezentowanie tekstów w obu wersjach językowych.

Okladka, zaprojektowana przez Jakuba Adamca, ukazuje splecione dłonie na tle wzoru złożonego z dwóch motywów, symbolizującego jednocześnie odrębność i wspólnotę. Wzór ten został również wykorzystany wewnątrz magazynu, jako graficzny podział między segmentem wywiadów a prezentacją prac artystycznych.

Edycja *Kooperacja* zostanie wydana drukiem w formie publikacji obrotowej, wspólnie z kolejnym numerem zatytułowanym *Interpretacja*.

W ramach open callu do edycji *Interpretacja*, której skład jest obecnie w trakcie opracowywania, redakcja zachęcała do przysyłania prac inspirowanych dowolnym tekstem literackim. Propozycja spotkała się z umiarkowanym odzewem – nadesłano 10 prac od 10 autorów.

Dodatkowo, w celu poszerzenia formuły edycji, zorganizowano wydarzenie towarzyszące – warsztaty pod nazwą „Wierszink”. Uczestnicy, w liczbie ośmiu

osób, wspólnie z dr Luizą Kwiatkowską wybrali wiersz, który posłużył jako punkt wyjścia do stworzenia prac wykonanych tuszem na papierze. Efekty warsztatów zostały następnie złożone w formie zina podczas wspólnego spotkania z uczestnikami. Publikacja ta planowana jest jako niskonakładowy dodatek do drukowanego wydania magazynu *Fenomen*, obejmującego edycje *Kooperacja* oraz *Interpretacja*.

MYŚL KOŃCOWA

Możliwości prezentacji prac studenckich przed szerszą publicznością w trakcie studiów są ograniczone i najczęściej dotyczą środowisk powiązanych bezpośrednio z konkretnymi wykładowcami. Dla wielu studentów magazyn *Fenomen* stanowi pierwszą okazję do takiej publikacji. Osoby, których prace zostały zamieszczone w piśmie, pozytywnie oceniają inicjatywę, podkreślając jej profesjonalny charakter i wysoką jakość wydania. Głównym celem projektu jest zapewnienie uczestnikom – zarówno autorom, jak i osobom zaangażowanym w skład – poczucia satysfakcji oraz realnej wartości z udziału. Dopóki *Fenomen* spełnia tę rolę, można uznać go za duży sukces. ■

Markiz Kras

